

ବସୁର ବଣେରାଙ୍କ

ସୂଜନୀ ପରିବାର (ଚେନ୍ନାଇ)

ଅନ-ଲାଇନ ଫେସବୁକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରକା

ହରଶାୟୀ

ପ୍ରଜ୍ଞା ଓ ପୁଲକର ନୂତନ ଇତ୍ୟାହାର

"ଦ୍ଵିରଶ୍ଵୟୀ" - ବିଷୁବ ବିଶେଷାଙ୍କ -ସୂଚନା ଧାରା-(ମେ -୨୦୧୯)

ଏହି ବିଶେଷାଙ୍କ କୁ ନିଜ ସୂଚନା ସୃଷ୍ଟିରେ ଅଳଙ୍କୃତ କରିଛନ୍ତି :

କର୍ଣ୍ଣ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ
ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ମେନକ୍ଷୀ ଦେବୀ ହେବ
ପ୍ରତିଭା ପରିଜ୍ଞା

ହେ ! ସମୟ
ଅମିକା ସ୍ଵାଇଁ

ମା'
ଡକ୍ଟର କମଳାକୃଷ୍ଣ ତ୍ରିପାଠୀ

ନାରୀ କବି ପ୍ରଭାସିନୀ ହୋତା କି ଦୁଇଟି କବିତା
ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ / ମୁନୁଷ୍ ଆରୁ ଘା'

ଜୀବନ
ସୁପ୍ରଭା ସାମଲ

କବି ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପସାଏଡ଼ କି ଦୁଇଟି କବିତା:
* ନିଶଙ୍କୋଚ ମୁକ୍ତ ଅଜୀବାର / * କିଛି ବିଷ୍ଣୁ ନୁହେଁ

ତନ୍ୟା ବୈଶାଖୀ ହେ !
ସନ୍ଦିଗ୍ଧା କର

କୃପା କର
ରତିକାନ୍ତ ଦୁବେ

ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ କି ନିତ୍ୟ ନୂତନ କବିତା :
ଭଲ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି / କଥା ଏମିତି

ରତ୍ନରେ ଆସିଛି ନିଦାଘ
ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

ହେ ନିଦାଘ !
ସନ୍ଦିଗ୍ଧା ଶତପଥୀ

କବି ଶ୍ରୀ ଡକ୍ଟରୁଧର ବାଗ କି "ଗ୍ରୀଷ୍ମ" କୁ ନେଇ
ଦୁଇଟି କବିତା: * ଗ୍ରୀଷ୍ମ / ବିପଦ ଆସିଲା ନେଇ ଯିବା

ମନକୁ ଆଗ ପାଏ
ଡକ୍ଟର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ କର

କାଳିଆ କହେଲେ ମାଟିଖୁଆ ହସ
ତ୍ରିଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ

ରାସ୍ତା
ଡକ୍ଟର ଦିଗରାଜ ବ୍ରହ୍ମା

ପ୍ରକୃତିର ଜୀବନ
ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମାଦଳା

ମା' କି ବରିତା
ମନୋରମା ମିଶ୍ର

ମହା ବିଷୁବ
ସୁଷମା ପରିଜ୍ଞା

ଜେଜେମା ଓ ହଳଦୀ କାଠୁଆ
ବାଉରୀବନ୍ତୁ ଲେଙ୍କା

କବି ଅତ୍ୟୁତ କୁମାର ରଥ କି ଦୁଇଟି କବିତା :
ମୋ ଈଶ୍ଵର / ଆଜି ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି କାନ୍ଦିବାକୁ

ନାରୀକବି ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ତ୍ରିପାଠୀ କି କବିତା
ସମ୍ଭାର : ନୀଳ ତୃଷ୍ଣା / ପକ୍ଷୀ / ମନ / ବ୍ୟାପ୍ତି

ମୋ ଝିଅ- ବୀଣାପାଣି ରାଏଗୁରୁ /
ସେ ମୋ ମା'- ସଂଘମିତ୍ରା ରାଏଗୁରୁ

"କର୍ଣ୍ଣ ଉଦାର"

ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଆଉ କାହିଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରାତିର ଏଇ
ଚୋପା ଚୋପା କାକରରେ ଭିଜି
ପାଷାଣୀ ଗୋ ! ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ଜନନୀ ମୋହର ,
ମୋର ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ନିଜଘର ବାଲି ବନ୍ଧ
ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର
ଲୁଣି ଲୁଣି ଲୁହର ଢେଉରେ ?
ଏକଦା ବାଞ୍ଛିତ ତୁମ ଦେବତାର
ଅବାଞ୍ଛିତ ପୁତ୍ରର ସ୍ମୃତିରେ
ଆଉ କିଆଁ ଜନନୀ ଗୋ ବ୍ୟଥା ତୁରା ,
କାତର ଦୁଃଖରେ ??

ମୁଁ କଣ ତୁମର ଏକ ଅଝଟ ସ୍ମୃତିର ଝୁଅ,
ମୋତେ ଦେଖୁ ଅବା ମୋର କଥା ଶୁଣି
କାନ୍ଦେ କି ଗୋ କେବେ ତୁମ
କପୋତିର ଅନୁତାପ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ହୃଦୟ ???
ଏବେ କି ଗୋ ତୁମ ସ୍ମୃତି ପଟେ ଆଉ ଲେଖା ଅଛି
ବହୁ ବର୍ଷ ଯିବା ପରେ ,
ଯିବା ପରେ ବହୁ କେତେ ଉନ୍ନିତ୍ର ପ୍ରହର ,
ସେ କେଉଁ ବିଗତ ଗାଥା ବସନ୍ତର ,
ଯମୁନାର କଳ ନାଦ ,
ଶାଳ ପର୍ଣ୍ଣୀ ବନର ବୈଭବ
ନିଡ଼ ମୁଖୀ ପକ୍ଷୀର କାକଳୀ
ବଧୂଲି ପାଟଳ ସନ୍ଧ୍ୟା , ଅସ୍ତ ଅଂଶୁମାଳୀ !!!

ଏବେ କଣ ମୋ ପିତାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପକ୍ଷର ,
ଉଦ୍‌ବେଳିତ କରେ ତୁମ
ଦେହ,ମନ, ଆତ୍ମା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ?
ଅଛି କି ଗୋ ମୋ ପିତାଙ୍କ କଥା ତୁମ
ମନରେ ସଞ୍ଚିତ ?

ମୋ ପିତା ,
ଯାହାକୁ କେବେ ଡାକି ନାହିଁ
ପାଇ ନାହିଁ ଆଦର କ୍ଷଣିକ ,
ମୁଁ ପଚାରେ ତୁମ ପୁତ୍ର
ତୁମ ସ୍ତନ ପାନରୁ ବଞ୍ଚିତ ।

ମୁଁ ତ ବେଶ୍ ଭଲ ଥିଲି ନଜାଣି
ମୋ ନିଜର ଠିକଣା ,
ଯଦିଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ
ତେବେ ବି ତ ଗୀତାମୟ ଥିଲା ମୋର
ଆତ୍ମିକ ଚେତନା !!!
ତୁମେ କିଆଁ ଭରିଦେଲ ମୋ ମନରେ
ବେଦନାକୁ ସମ୍ପର୍କ କୁଆର ?
ଯେ କୁଆର ଆବର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ଘୁରିଛି ,
ଯାହା ଆଜି ରାହୁ ଗ୍ରାସ କରେ ମୋର
ସମଗ୍ର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ,
ମୋ ମନରେ ଭରି ଦିଏ
ବେଦନା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନ ଅଯୁତ କ୍ଳାନ୍ତିର !

ମା ଗୋ ,ସେଥି ପାଇଁ
ମୋ ଜୀବନ ଆଜି ଏଠି
ଏକ ନିଛାଟିଆ ଖରା ବେଳ ନିର୍ଜନ ପଥର ,
ଏକୁଟିଆ ବାଟୋଇର ,ତୃଷାର୍ତ୍ତ କଣ୍ଠର ,ଏବଂ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଘେରା
ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟର୍ଥତାର ଏକ ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵର ।

(୪୨ବର୍ଷ ତଳର କବିତା)

ଗହଗା ନରସିଂହ ପୁର ,କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଯେବେ ଦେଖା ହେବ

ପ୍ରତିଭା ପରିଜା

କେତେ ବା ଦୂରତ୍ଵ
ତୁମ ଠାରୁ ମୋ ଯାଏ
ଅବା ମୋ ଠାରୁ ତୁମ ଯାଏ...
ବୈଶାଖ ଝାଞ୍ଜିରେ ରାସ୍ତା ନିଆଁ ହୁଏ ,
ଖରା ର ସବୁ ନିଶ୍ଚୁରତା
ବିଞ୍ଚି ହୋଇ ପଡେ ଖଇ ପରି
ଦେହ ସାରା
ମୁହଁ ସାରା ॥
ଝାଙ୍କ ମାରେ ମୁଣ୍ଡ
କେମିତି ଅତିକ୍ରମିବି ଏ ରାସ୍ତା
ପହଞ୍ଚିବି ତୁମ ପାଖେ ॥
ଥୟ ଧର , ପହଞ୍ଚିବା ପହଞ୍ଚିବା ହେଲିଣି
ନେଇ କି ଯାଉଛି
ଦୁଇଟି ଦିନ ଜମା ॥
ତୁମ କଥା ଶୁଣିବି ଗୋଟିଏ ଦିନ
ଶୁଣେଇବି ମୋ କଥା
ଆଉ ଗୋଟେ ଦିନ ॥
ଯେତେ ବାକି ରହିବ ରହିଥାଉ ॥
ଶ୍ରାବଣ ଆସିଲେ
ପୁଣି ଯିବି
ବର୍ଷାତି ପିନ୍ଧି
ଖୋଜି ଖୋଜି ତୁମରି ଠିକଣା ॥
ହୁଏ ତ ତୁମେ
ଘର ବଦଳେଇ ଦେଇଥିବ ସେତେବେଳକୁ
ବଦଳି ଥିବ ତୁମର ଠିକଣା ॥

ପହଞ୍ଚିବି କିନ୍ତୁ ପଚାରି ପଚାରି
ଠିକଣା ଜାଗାରେ ॥
ପୁଣି ସେଇ ଦୁଇଦିନ
ଶୁଣିବି ଗୋଟିଏ ଦିନ
ଶୁଣେଇବି ଆଉ ଗୋଟେ ଦିନ ॥
ପୁଣି ଫେରିବି
କିଛି କଥା ବାକି ରଖି
ଆଉ ଏକ ରତ୍ନ କୁ
ଅପେକ୍ଷା କରି ॥
ବେଗମତି ନଦୀ ପରି
ସମୟ ବହୁଥିବ
କୂଳେ କୂଳେ ମୁଁ ବି ଧାଉଁ ଥିବି
କିଛି ହସ କିଛି ଲୁହ କୁ
ସମ୍ବଳ କରି ,
ଅନୁଭବ କୁ ମନ ରେ ସାଇତି ରଖିବି
ତୁମକୁ କହିବା ପାଇଁ
ତୁମରୁ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ॥
ଦେଖା ହବ ଆଉଥରେ ଯେବେ
ଆଉ କେଉଁ ରତ୍ନ ରେ କେଜାଣି
ସେ ସମୟ ଆସିବ କେବେ ॥॥

ଆଠଗଡ଼ , କଟକ
॥ ଓଡ଼ିଶା ॥

ହେ ! ସମୟ

ଅମ୍ବିକା ସ୍ଵାଇଁ

ହେ! ସମୟ ତୁମେ କ'ଣ ଭାବୁଛ ?
ମୋତେ ହରେଇ ଦେଇଛ !!
ଶୁଣି ପାରୁଛି ତୁମ ଅଜହାସ୍ୟର ସ୍ଵର..
ତଥାପି ; ମୁଁ ଅଟକି ଯିବିନି
ଚାଲିବାକୁ ବାକି ଅଛି ପଥ
ମୋର ବହୁ ଦୂର.....!!!
ତୁମେ ତ ଦିଗ ହରା ପକ୍ଷୀ
ମୁକ୍ତାକାଶେ ଉଡ଼ି ଯାଅ ପଙ୍ଖ ଝାଡ଼ି
କେତେ ବେଳେ କେଉଁ ଦିଗେ
ଚାଲି ଯାଅ ମାଡ଼ି.....
ତୁମ ଉପରେ ବା ଭରସା କ'ଣ ?

ହେ!ସମୟ ତୁମେ ସିନା ଚାଲି ଯାଅ
ତୁମ ବାଟେ ପଛକୁ ଚାହିଁନା ଫେରି....
ହେଲେ, ତୁମ ସାଥେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯିବାକୁ
ମୁଁ କରୁଛି ପ୍ରୟାସ.....
ଥକି ପଡ଼ିବିନି , ଅଟକି ଯିବିନି
ଚାଲୁ ଥିବି ତୁମ ସାଥେ, ସାଥୀ ହେବା ପାଇଁ
ପହଞ୍ଚିବାକୁ ମୋ ସ୍ଵପ୍ନ ର ବୟସ
ରଖୁଛି ମୋ ଆତ୍ମ ଶକ୍ତି ର ବିଶ୍ଵାସ

ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ଶରୀର ର ଧମନୀ ରେ
ବିନ୍ଦୁ ରକ୍ତ ହେଉଥିବ ପ୍ରବାହିତ
ଅଶ୍ରୁ ନିଃସ୍ରାବ ଚାଲୁଥିବ ଅନବରତ
ଖୋଜୁଥିବି ଜୀବନର ସୂତ୍ର
ଗାଉଥିବି ହୃଦୟ ର ମନ୍ତ୍ର.....

ହେ !ସମୟ ତୁମେ ମୋତେ ଧରା
ନ ଦେଲେ ବି ପାରିବିନି ହରାଇ....
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପରାହ୍ନ ଉପନୀତ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ମା କୋଳକୁ ଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ
ତାଙ୍କର କୋମଳ ଦିପ୍ତିମୟ ଆଭା
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ହେଲାଣି ବିଚ୍ଛୁରିତ
ରାତ୍ର ହେବା ପାଇଁ ଆହୁରି ଦଶେ ବାକି ଅଛି
ତଥାପି ; ହେ!ସମୟ
ତୁମେ ମୋତେ ଧରା ନ ଦେଲେ ବି
ଅନ୍ଧାର ଛାଇ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ
ତୁମକୁ ଧରିବି ମୁଁ କୌଶଳେ ଜାଗୁଡ଼ି.....!!!!

ଭୁବନେଶ୍ଵର

ମୋବାଇଲ: ୯୭୭୭୪୯୯୭୯୫

ମା'

ଡକ୍ଟର କମଳାକୃଷ୍ଣ ତ୍ରିପାଠୀ

ତୁ କେଉଁଠି ଥାଉ କେଜାଣି
କେବଳ ତୋର ସ୍ମରଣରେ
ଉଦାନ ହୋଇଯାଏ
ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଠିକଣା ,
ତୋର ଶକ୍ତି କଥା ଭାବି ପକେଇଲେ
ହଜେଇଥିବା ସାମର୍ଥ୍ୟ
ଫେରିଆସି ଲାଖି ହୋଇଥାଏ
ଛାତି ତଳ ପଞ୍ଜୁରୀ ଭିତରେ ।

ତୋ ପାଦ ତଳେ ମୁଁ ଦେଖେ
ସତ୍ୟ ସହ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା
ମୋର ଶତ୍ରୁ ମାନଙ୍କୁ ,
ଯୋଉ ମାନେ ବ୍ରାହ୍ମି ବ୍ରାହ୍ମି ଡାକ ପାରୁଥାନ୍ତି
ରକ୍ତ ବାନ୍ତି କରି ।

ମା' ତୋର ଅଭୟ ହାତ ଦେଖିଲେ
ମୋର ଜନ୍ମ ଜନ୍ମର ଦୁଃଖ ମାନେ
ଲମ୍ପଦେଇ ଚମ୍ପଟ ମାରନ୍ତି ଓ
ଶରଣ ପଶନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ତୁ ଅନେଇ ଦେଲେ
ଫଣା ଟେକି ଧାଇଁ ଆସୁଥିବା କାଳ ସର୍ପମାନେ
ପାଲଟି ଯାଆନ୍ତି ପାଣି ଧଣ୍ଡା ।

ମୋର ଆର୍ତ୍ତସ୍ଵର ଶୁଣିଦେଲେ
ତୁ ଆସି ଠିଆ ହେଇଯାଉ ସହସ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି
ଶତ୍ରୁ ମୁହଁରେ ।
କେତେବେଳେ କାଟି ପକାଉ
ପ୍ରତିପକ୍ଷର ଜ୍ଵାଳାମୁଖି ଜହରବୋଲା ଜିଉ
ଥାଉ କେବେ ତା' ସଜ ରକ୍ତରେ
ଓଦା କରିଦେଉ ସମଗ୍ର ଉତ୍ତପ୍ତ ମରୁଭୂମି
କେବଳ ମୋ'ରି ପାଇଁ ,
କ୍ଷଣେ ଦୁଃଖରୁ ମୋତେ ଉଦ୍ଧରିବା ପାଇଁ ।

ତୋର ଘଣ୍ଟ ତଳେ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖି ଥା' ମା'
ମୋତେ ,ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ।
ତୋର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଭରା ନାମ ଥାଉ
ମୋ ଜିଉ ଅଗରେ
ମୋର ଦେହ ମନ ସହ ଆତ୍ମା ଏକା କାର
ହେଉ
ତଳୁନ ରହିଥାଉ ତୋର ପାଦପଦ୍ମରେ ।

ଗବେଷକ

କୋରାପୁଟ ସାହିତ୍ୟ ଇତିହାସ
ସୂଚନା ନିଳୟ ,ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନଗର
ଜୟପୁର ,କୋରାପୁଟ -୭୬୪୦୦୧
ଆଲପ : ୯୯୩୭୦୧୪୮୬୩

ନାରୀ କବି ପ୍ରବାସିନୀ ହୋତା କି ଦୁଇଟି କବିତା:

ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ

ଆକାଶଛୁଆଁ ସୌଧ ସବୁକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ
ଯେତେବେଳେ ଈର୍ଷା ଲାଗିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ
ସେତେବେଳେ ନିର୍ନିମେଷ ଆକାଶକୁ
ଦେଖୁ ନେବା ଭଲ,
ଈର୍ଷା ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଆଖି ।

ରୋଜ ରୋଜର ଅଶାନ୍ତି ରେ
ଜୀବନ କୋଳାହଳମୟ ହେଲେ,
ସମୁଦ୍ରକୁ ଦେଖୁନେବା ଭଲ
ଦେଖୁବ, ଅଶାନ୍ତ ସମୁଦ୍ର ବି
କେମିତି ପୋଛିନିଏ ମନର ସବୁ ହଳାହଳ ।

ଯେତେବେଳେ ଦେବା ନେବାର ହିସାବ
କରିକରି ଥକିଯାଏ ମନ,
ସେତେବେଳେ ପ୍ରେମ କରିନେବା ଭଲ,
ଜାଇଁ ଯିବାକୁ ଏକ ବେହିସାବ ଜୀବନ ।

ମୁନୁଷ୍ ଆରୁ ଘା'

କିଛି ଲୋକ ଏନ୍ତା ଥିବନ୍
ଯେନମାନେ ଦୁସରା ଲୁକକୁ
ଖାଲି ଘା' ହିଁ ଦେଇ ଜାନସନ୍ ।
ଘା' ଦୁଖ ଦେଲା କି ସୁଖ
ଜାନବାର୍ ତାକର୍ ଆରୁ ଚାହନା ନାହିଁ ଥାଏ ।

ଆରୁ କିଛି ଲୋକ ଥିବନ୍
ଯେନମାନେ ଘା' ଭି ଦେସନ୍
ଆରୁ ତାର କଲବଲ୍ କେ ଦେଖୁ କରି
ଦାଁତ ଚିପି ଚିପି ହୁଁସୁଥିବନ୍ ।

ଫେର୍ କିଛି ଲୋକ ଏନ୍ତା ଭି ଥିବନ୍
ଯେନମାନେ ଘା'କେ
ସୁଆଁଲି ଆନଲା ବାହାନା ଥିଁ
ଚାହାଲି ଦେଇଯାଏସନ୍ ।

ହେଲେ...କହ ତ ସଥେଁ !!
କେତେ ଲୋକ ଏନ୍ତା ଥିବନ୍ ??
ଯେନମାନେ ଲାଲ୍ ଜରଜର୍ ଘା'ର୍
ରକତ୍ ଧାରକ ବେମତଲବ୍
ପୁଛିନେବାର୍ କେ ଆଗଭର୍ ହେସନ୍...!!

ଭଟଲି ଛକ, ବରଗଡ଼

ଜୀବନ

ସୁପ୍ରଭା ସାମଲ

କେବେଠୁ ବିଦାୟ ନେଇ ସାରିଛି ବସନ୍ତ
ଏବେ କେବଳ ଜ୍ଵଳନ ନିଦାଘର.....
ଦେହ ସିନା ସିଝୁଅଛି
ତତଲା ଝାଞ୍ଜି ରେ
ମନ କିନ୍ତୁ ଜଳୁଅଛି ଅହରହ
କେଉଁ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ବେଦନା ବୋଧରେ ।

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମାନେ ପାଣିର ଗାର
ପାଲଟିଯିବା ପରେ ଏବେ କେବଳ
ଦହନର ତପ୍ତ ଧୁସରତା...

ଭୋଗି ସାରିଲିଣି ଶୂନ୍ୟତାକୁ ସାଥୀ କରି
ଜୀବନ ଜୀଇଁବାର ଗୁଡ଼ାଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା।

ଆଜି ହୁଏତ ଜୀବନଟା
ଅବେଳ ବୈଶାଖୀ ଝଡ଼
ତଥାପି ଭୟ ନାହିଁ
ନିଦାଘର ଅସହ୍ୟ ରୌଦ୍ରଭାପକୁ
ସହିଯିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପଣରେ
ମୋ'ଭିତରେ କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ାର ଦମ୍ଭ...

ହୃଦୟର କରୁଣ ଆବେଗ ହେଉ କି
ଆଖିର ଅଶ୍ରୁବୁନ୍ଦା
ଛାତି ତଳେ କବର ଦେଇଦେବାରେ
ମୁଁ ଏବେ ବେଶ ପାରଙ୍ଗମ।

ଅହଂକାର ର ଇମାରତ ମାନଙ୍କୁ
କ୍ଷଣକେ ଦୋହଲାଇ ଦେବାର
ସାହସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ
ଚିର ସହଚର ମୋର।

ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଜହର ପିଇ ପିଇ
ନିଃଶେଷ ହେଉଥିଲେବି'
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପୁଣି ଥରେ
ନୂଆ କରି ତିଆରି କରୁଛି ନିଜକୁ
ହସି ହସି ସ୍ଵାଗତ ଓ ସାମ୍ନା
କରିବାକୁ ଜୀବନକୁ
କାରଣ ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରେବି
ଜୀବନ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର.....!

ମାହାଙ୍ଗା, କଟକ।

କବି ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟାୟକ୍ ଜୀ ଦୁଇଟି କବିତା:

ନିଶଙ୍କୋତ ମୁକ୍ତ ଅଙ୍ଗୀକାର

ଆଉ ଟାଣ ବହୁପ ବା କେତେଦିନ
ତୁମେ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛ ବୋଲି ଜାଣ--
ଏ ମଣିଷ ଗୁଡାକ କେତେ ଛୋଟ ନା ?
ତମ ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗ ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାଟ ଥିବ
ମହମହ ବାସୁଥିବ ଦିବ୍ୟ ପାରିଜାତ
ଆଉ ନାଚୁଥିବେ ଅସୁମାରି ପରୀ
ଏଠି କିନ୍ତୁ ସ୍ଵପ୍ନମାନେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପରି
କେତେ ସୁନ୍ଦର ଅକଥ ପରିଚୁପ୍ତି
ତୁମେ ପୁଞ୍ଜିପତି ଆଗଧାଡ଼ିର ବିଭୂତି
ତୁମେ ବାହାଦୁରୀ ନିଅ
ପ୍ରତିଶୃତିକୁ ପାଣିଗାର କରି
ଆମେ କିନ୍ତୁ ନିପଟ ମଫସଲି
ଏଠି କାହା ପାଇଁ କିଛି ଭଲ କଲେ
ଅନୁଭବୁ ଅନୁକୂଳ ଆନନ୍ଦଲହରୀ
ତପସିକ ଅସୁରର ଇଚ୍ଛାପରି-
ହୁଏତ ତୁମେ ହୋଇପାର ଅମର
ଆମେ କିନ୍ତୁ ପରସ୍ପର ପ୍ରେମମୟ
ବୈକୁଣ୍ଠ ବେଢାରେ
ହର୍ଷିତ ବଦନେ, ମୃତ୍ୟୁରେ କରୁଁ
ନିଶଙ୍କୋତ ମୁକ୍ତ ଅଙ୍ଗୀକାର ।

କିଛି ବିଷ୍ଠ ନୁହେଁ

ରିସମି କୁଏ ଜାଳି ନେସି ସୁନ୍ଦର ଘର କୁରିଆ
ଶାନ୍ତି ପିରତି ବୁନିନେସି କେ ମାଥବର କମିଆଁ
ଚେଷ୍ଟା " ପାଏବାର" ଜୟକାର କରି
ଥେଜାସି ମନ ଚଏତନ୍
ଆଳସ୍ ପଞ୍ଚକୋ ହଧରି ନେସି
ବିଗଡ଼ି ଧରମ୍ କରମ୍ ।
ମାଏପୋ ଘଏତା ଭାଏ ବହେନର୍
ବିଶ୍ଵାସେଁ ଅମୃତ ଝରନ୍
ତୁକିଗଲେଁ ଇନ ଅବିଶ୍ଵାସ ତିଆଁ
ଚର୍ବା ଦେହର୍ ବରନ୍ ।
ଏଛେନ୍ ଅଛୁଁ କାଲହିର୍ ନାଲ୍
ଜୀବନ୍ ପବନ୍ ଅଟକିଗଲେଁ
ଦେହେଟା ଗନ୍ଧରି ଭୁଲ୍ ।
ଭାବର୍ ତୁରେଁ କୁରେହେଇ କରି
ପ୍ରେମ୍ ନଜରେଁ ଦେଖଲେଁ ଦୁନିଆଁ
କିଛି ବିଷ୍ଠ ନୁହେଁ ଅମୃତ ସବୁ
ହାନି ଲାଭ ତ ଲାଗିଛେ ଲାଗବା
ମୁନୁଷ୍ ପନ୍ ଟା ବିକୈଗଲେଁ
କିଏ ମୁଲ୍ କିଏ ତୁଲ୍
ଏଛେନ୍ ଅଛୁଁ କାଲହିର୍ ନାଲ୍
ଜୀବନ୍ ପବନ୍ ଅଟକି ଗଲେଁ
ଦେହେଟା ଗନ୍ଧରି ଭୁଲ୍ ।

ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ

ନଟବର ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ କଣ୍ଢେଇକେଲା

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା / ମୋ : ୯୭୭୭୩ ୯୪୫୫୮

ତପ୍ତ ବୈଶାଖ ହେ !

ବନ୍ଦିତା କର

ତପ୍ତ ବୈଶାଖ ..ତବ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ରଶ୍ମି ତାର ବିଦ୍ଧ
ପ୍ରେମିକଟିଏ ମୁଁ।

ତିଳ ତିଳ ସବୁଳିତ....ତୁହା ତୁହା ଆକ୍ରୋଶିତ
ତଥାପି ବି ତପ୍ତ ,ସିନ୍ଧୁ ,ଅନୁରକ୍ତ...ପ୍ରେମିକଟିଏ ମୁଁ !
ତପ୍ତ ବୈଶାଖ ତବ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ରଶ୍ମି ତାର ବିଦ୍ଧ
ପ୍ରେମିକଟିଏ ମୁଁ...।

ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ମଲ୍ଲିକାର ଭୂରୁ ଭୂରୁ ଗନ୍ଧ
ସେ କି ଅବା ମୋ ପ୍ରିୟାର ଶରୀର ସୁଗନ୍ଧ
ପ୍ରାତଃଦିଗେ ଅରୁଣିମା ରଜାୟିତ ନଭ
ସେ କି ଅବା ,ମୋ ପ୍ରିୟାର ବସନ ବିଭାବ
ଅନେକ ରୁକ୍ଷତା ମଧ୍ୟେ ..ଲୁଚାଇତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର
ଅନୁଭବେ ଅଭିଶିକ୍ତ ପ୍ରେମିକଟିଏ ମୁଁ ।
ତପ୍ତ ବୈଶାଖ..ତବ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ରଶ୍ମି ତାର ବିଦ୍ଧ
ପ୍ରେମିକଟିଏ ମୁଁ... ।

ମୌସୁମିର ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ନିଦାଘ ହେ ତୁମେ
ଦେଖୁଛି ମୁଁ ତୁମ ଠାରେ ସ୍ଵପ୍ନ ସର୍ଜନାର
ଆତ୍ମବନେ ଗୁଞ୍ଜରିତ କୋକିଳ କୂଜନେ
ଶୁଣିଛି ମୁଁ ମଧୁଗୀତି ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗୀତର
ଏକାମ୍ର ସାଧନା ତବ...ରତିବାକୁ ପୁନଃ ସବୁଜିମା !
ତବ ତ୍ୟାଗେ ବିମୋହିତ ପ୍ରେମିକ ଟିଏ ମୁଁ!
ତପ୍ତ ବୈଶାଖ ତବ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ରଶ୍ମି ତାର ବିଦ୍ଧ
ପ୍ରେମିକ ଟିଏ ମୁଁ !
ପ୍ରେମିକ ଟିଏ ମୁଁ!!!

ନୁଆବନ୍ଧସାହି,ନବରଂଗପୁର

କୃପା କର ..

ରତିକାନ୍ତ ଦୁବେ

କାହା କୃତକର୍ମ ଏଯେ
କିଏ ଏତେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ
ବସୁଧା ବି ହେଲାଣି ଅଧର
କାହାର ଲୁହର ନଳି
ରକ୍ତ ହୋଇ ବହିଲାଣି
କାହା ଆର୍ତ୍ତନାଦେ ଝାଞ୍ଜି,
ହୁଅଇ ପ୍ରଖର ।

କାହାର ଚିତ୍କାର ଶୁଣି
ପ୍ରକୃତି କାନ୍ଦଇ ପୁଣି
ସପ୍ତସୂର୍ଯ୍ୟ ଫିଙ୍ଗଇ ଅନଳ
କେଉଁ ଦୋଷେ କେଉଁ ରୋଷେ
ଦେଖ ଆମ୍ଭ ତଉପାଶେ
ନୀରବ ସମୀର ପୁଣି ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ
ସେ ,ଝରଣାର ଜଳ ॥

ଏବେ ତ' ମୁଣ୍ଡରେ ଆମ,ସାପ
ବେଙ୍ଗ ସରୀସୃପ ବିଛାର ପ୍ରାବଲ୍ୟ
ନିଶ୍ଵାସରେ ନିଆଁ ଆଉ
ବିଶ୍ଵାସେ ଗରଳ
ଅବଶ ଶରୀର ଆଉ ଅତୃପ୍ତ ଯେ ପ୍ରାଣ
ପାଦ ତଳୁ ଧସିଯାଏ ମାଟି
ହୁତୁହୁତୁ ଅରଣ୍ୟ ସେ
ଫୁଲାରୀ ବାହୁନି କାନ୍ଦେ
ଲାଗେ ଯେହ୍ନେ କ୍ରୋଧାନ୍ବିତ
ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ,ନାଶିବେ ଧରଣୀ॥

କାଳର ଇଏ କି ଲୀଳା
ବିଜ୍ଞାନର ଏକି ଅଭିଶାପ
ଧୂଆଁର ସହର ମଧ୍ୟେ
ଶବର କବର ପାଇଁ
ମାଟି ବି ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ
ମୁଠାଏ ଶୀତଳ ବାଆ
ମୁନ୍ଦାଏ ଅମୃତଜଳ ଅଭେଦ ଅଲଭ୍ୟ
ହେଲେବି ଜୀବନ କିଆଁ ନିଷ୍ଠୁର ଏ
ସତ୍ୟପ୍ରତି ଏତେ ବୀତସ୍ମୃତ॥

ତଥାପି ବିଶ୍ଵାସ ମୋର ରହିଅଛି
ରହିଥିବ ନୁହେଁ ଭୁଲିବାର
ପୃଥିବୀ, ପ୍ରକୃତି ସୃଷ୍ଟି ସନ୍ତାନ ମୁଁ
ସ୍ରଷ୍ଟା ତୁମେ ତା'ର
ଯାଣେ ତୁମେ କ୍ଷମାମୟ
ପ୍ରେମମୟ ଶାସ୍ତ୍ରତ ସାଗର
ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ,ମୁକ୍ତକର, କୃପାକର
ଜଗତକୁ ଏ ତାତିରୁ ରକ୍ଷାକର,
ହେ ମୋର ଇଶ୍ଵର॥

ଗାନ୍ଧୀନଗର
ନବରଂଗପୁର

ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ କି ନିତ୍ୟ ନୂତନ କବିତା :

ଭଲ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି

କେତେକ କହନ୍ତି ଏଇ ଦୁନିଆରେ
ନାହିଁ ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ,
ଯେଣି କି ତାହାଲେ ଦିଶନ୍ତି ମଣିଷ
ସତେ ମଇଁଷିଆ ଜୋକା ।।୧।।

ଖଳବଳ ତୋର ଠକମୟ ଏଇ
ସଂସାରଟା ହେଇଗଲା,
କେମିତି ମେଦିନୀ ସହିଛି କେଜାଣି
ଧର୍ମ ବି ଉଭେଇ ଗଲା ।।୨।।

କହୁଥୁବା ଲୋକ ଭଲ ହେଇଥୁଲେ
ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି,
ତାକୁ ଅନୁସରି ଆଉ ଜଣେ ଜଣେ
ବଢ଼ାନ୍ତେ ଧର୍ମର ଶକ୍ତି ।।୩।।

ଭଲ ଲୋକ କେତେ ଅଛନ୍ତି ଜଗତେ
ତେଣୁ ଏ ସଂସାର ଚାଲେ,
ଅଳପ ସଂଖ୍ୟାର ଖଲ ଲୋକ ପାଇଁ
ସମାଜ ଶୃଙ୍ଖଳା ହଲେ ।।୪।।

ଆମେ ବଦଳିଲେ ଯୁଗ ବଦଳିବ
ଏକଥା ରଖିବା ମନେ,
ଆମେ ଭଲହେଲେ ସବୁ ଭଲହେବ
ବଦଳିବେ ଜଣେ ଜଣେ ।।୫।।

ଶୈଳଶ୍ରୀ ବିହାର

ଭୁବନେଶ୍ୱର.୨୫.୧୦.୨୧

ଫୋନ. ୯୯୩୭୭୪୩୫୦୮

କଥା ଏମିତି

ବାଘଟିଏ ଦିନେ ପେଟେ ମାଂସ ଖାଇ
କରିଥିଲା ମନବୋଧ,
ଝରଣା କୂଳରେ ପାଣି ପିଉପିଉ
ଭେଟିଲା ଗୋଟାଏ ଗଧ ।।୧।।

କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ଭଲରେ ଅଛୁ ତ
ତାକୁ ପଚାରିଲା ବାଘ,
ଗଧ ଖୁସିହେଇ କହିଲା ଚରିବି
ଖୋଜୁଛି ଘାସ କି ଶାଗ ।।୨।।

ଶାଗ କଥା ଶୁଣି ବାଘ ପଚାରିଲା
ଶାଗ କେମିତିକା ରଂଗ ?
ଗଧ କହିଦେଲା ଶାଗୁଆ ଜାଣିନା ?
ହେଇଛ ଜଙ୍ଗଲୀ ବାଘ ! ।।୩।।

ବାଘ ବିଚାରିଲା ଗଧଟାଏ ଆଜି
ବଡ଼ ଅପମାନ ଦେଲା,
ସତ କହିଲେ ବି ଗଧ ବୋକା ବୋଲି
ପ୍ରମାଣିତ କଲେ ହେଲା ।।୪।।

ରଡ଼ିଛାଡ଼ି ବାଘ କହିଲା ରେ ଗଧ
ଜାଣିନାହିଁ ଶାଗ ରଂଗ,
ସବୁଜ ରଂଗକୁ ଶାଗୁଆ କହୁଛୁ
ଦେଖଉଛୁ ନୁଆ ଜଂଗା ।।୫।।

ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଯୁକ୍ତି ଟର୍କ ହେଲା
ରଙ୍ଗୀନ ପାଖକୁ ଗଲେ,
ଗଧ କଥାଶୁଣି ପଶୁରାଜା ସିଂହ
ବାଘକୁ ଗିରଫ କଲେ ।।୬।।

ବୁଝାଇ କହିଲେ ଦୁହିଁଙ୍କର କଥା
ଅବଶ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ନୁହଁ,
ଗଧପରି ନୀଚ ବୋକା ଜୀବ ସାଥେ
ବାଘ ଯୁକ୍ତି ଦଣ୍ଡନାୟ ।।୭।।

ରତ୍ନରେ ଆସିଛି ନିଦାଘ

ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଛ' ରତ୍ନ ଆଣି ବରଷ ଟା ପରା
ଆସୁଥାଏ ସଦା ମହାରେ
ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା, ଶୀତ ଅନୁଭବ ପରା
ଦେହକୁ ଲାଗେ ବେଶୀରେ । ୧ ।

ଜଳଛତ୍ର, ଜଳଦାନ ଦେଖୁଦେଲେ
ମନେ ପଡେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦିନ
ଟାଣ ଖରା ଆଉ ପ୍ରଖର ରଶ୍ମି
ବ୍ୟଥୁତ କରେ ଜୀବନ । ୨ ।

ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଛି ତରୁ ଲତା ଗଣ
ବନ ଶୋଭା ନଷ୍ଟ ହୁଏ
ନଦୀ, ନାଳ କୂପ, ପୋଖରୀ, ଗାଡ଼ିଆ
ସବୁ ଜଳ ଶୂନ୍ୟ ହୁଏ । ୩ ।

ରୌଦ୍ର ତାପରେ ଆମ୍ବ, ପଣସ ଆଉ
ତାଳ, ଖଜୁରୀ ପାତେ
ଝାଞ୍ଜି ପବନ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦାଉ ସହି
ମଣିଷ ଝାଳକୁ ପୋଛେ । ୪ ।

ମାଛକାତି ପରି ମେଘଖଣ୍ଡ ମାନ
ଆକାଶ କୁ ଢାଳିଥାନ୍ତି
ରଜନୀ ରାଣୀ ଖୋଲିଲେ ଓଢଣା
ଛାଇ ନିଦେ ଶୋଉଥାନ୍ତି । ୫ ।

ଗରା, ମାଠିଆ, ବାଲଟି ବୋହି ଆଣି
ରାସ୍ତା କଡେ ରଖୁଥାନ୍ତି
ପାଣି ମୁନ୍ଦାଏ ନ ପାଇଣ ଜନେ
ହୃଦୟ ହେଉଥାନ୍ତି । ୬ ।

ବୃକ୍ଷ ଲତା ବିନା ସ୍ଥିତି ଅସମ୍ଭବ
ଜଳ ବିନା ଏ ଜଗତ
ଗଛ ଲଗାଇ ସବୁଜ କରିଲେ
ଦୁଃଖିକ ଦୁଃଖ ରେ ମିତ । ୭ ।

ପରିବେଶେ ସଜ୍ଜିତ ନ ହେଲେ
ଅଂଶୁଘାତ ରୋଗ ହୁଏ
ଲେମ୍ବୁ ସରବତ, କାଞ୍ଜିପାଣି, ତୋରାଣି
ବେଶି ପିଇବାକୁ ହୁଏ । ୮ ।

ଛତା, ଚପଲ, କଳା ଚପଲ ପୁଣି
ମୁଣ୍ଡରେ ଓଦା ଗାମୁଛା
ପାଣି ବୋତଲ କୁ, ଦହି ସରବତ
ହାତରେ ରୁମାଲ ପୋଛା । ୯ ।

ପଖାଳ ସେ ଆମ ପ୍ରିୟ ପଖାଳ
ନିଦାଘ କୁ ହରିନିଏ
ଶାଗ, ବଡ଼ିଚୁରା, ମାଛଭଜା ସହ
ଦିନ ଟା ଭଲରେ ଥାଏ । ୧୦ ।

ନ ପାଇ ପାଣି ଭୂଇଁ ଫାଟିଯାଏ
ତାଷୀ ଦିଏ ମୁଣ୍ଡେ ହାତ
ଥୁଲା ବାଲା ଖାଏ ତିନି ଓଳି ସିନା
ପାଏନା ମୁଠାଏ ଭାତ । ୧୧ ।

ପରିବେଶ ଆମ ସଜ୍ଜିତ ହେଲେ
ନ ଥିବ ଆଉ ସେ ଦୁଃଖ
ଜଳକୁ ଏବେଠୁ କରିଣ ସଞ୍ଚୟ
ପାଇବାରେ ସବୁ ସୁଖ । ୧୨ ।

ଗଙ୍ଗାନଗର, ଭୁବନେଶ୍ଵର / ମୋ : ୯୪୩୮୩୭୮୯୭୭

ହେ ନିଦାଘ !

ସବିତା ଶତପଥୀ

ହେ ନିଦାଘ !

ବେଳ ଥିଲା ବେଳେ

ହୃଦୟତନ୍ତ୍ରରେ ଉଠିଥିବା

ବେକାସୁ କୁଆରକୁ

ଆୟତ କରି ପାରିଲିନି,

ପ୍ରେମ କରି ତୁମକୁ ।

ତୁମ ପ୍ରେମରେ ଏତେ ମସଗୁଲ ଯେ

ତୁମେ ଯେତେ ବୁଝେଇଲେ ବି

ଆଖିରୁ ଜମା ଖୋଲିଲିନି

ଅନ୍ଧପୁରୁଣି,

ଏଯାବତ୍ ଭଲପାଏ ତୁମକୁ ।

ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ସବୁ ଲୁଚି ନେଲ ମାଟିରୁ

ଧୂସର କରିଦେଲ ସବୁଜିମା

ତଥାପି ତ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଇନି

ନିଃସର୍ତ୍ତରେ ବଢ଼ିଛି ଆଗକୁ

ତୁମକୁ ଆପଣେଇ ନେବାକୁ ।

ହେ ନିଦାଘ !

ପ୍ରତି ଥର ସତର୍କ କରିଛ ଅବଶ୍ୟ

ରୌଦ୍ର ତାପରେ ତହତହ ଜଳିବା ଛଡ଼ା

ଆଉ କିଛି ପାଇବିନି ତୁମଠୁ,

ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ

ଶୋଷିନେବ ନିର୍ମମ ଭାବରେ

ଶେଷ ବିନ୍ଦୁ ଜଳ ,ଶେଷ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାଣ

ତଥାପି କାହିଁକି କେଜାଣି

ପ୍ରାଣଭରି ଭଲପାଏ ତୁମକୁ ।

ହେ ନିଦାଘ !

ଆଜି ଶେଷ ପ୍ରୀତି ଉପହାର

ଲୋଡ଼ୁଛି ତୁମଠୁଁ ।

ନିଃସଙ୍କୋଚେ ବଢ଼େଇ ଦିଅ

ତୁମ ହାତେ ଥିବା ଅଂଶୁଘାତଟିକୁ ।

ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ଗୋଲାପଟେ ଭାବି

ଆଦରି ନେବି ମୁଁ ତୁମଠୁ !

କହିଛି ନା ,

ପ୍ରାଣଭରି ଭଲପାଏ ତୁମକୁ ।

କୁନ୍ଦୁରା,ଜୟପୁର

ଓଡ଼ିଶା

କବି ଶ୍ରୀ ତମ୍ବୁରୁଧର ବାଗ ଜୀ "ଗ୍ରୀଷ୍ମ" କୁ ନେଇ ଦୁଇଟି କବିତା:

୧୧। ଗ୍ରୀଷ୍ମ

ଧିରେ ଧିରେ ଖରା ଆସୁଛି ମାତି
ବିପଦ ଆଗକୁ ଆସୁଛି ଗତି ।
ସାବଧାନ ସାବଧାନ ।
ଅଂଶୁଘାତ ପାଇଁ ଅବହେଳା ହେଲେ
ଚାଲିଯାଇ ପାରେ ପ୍ରାଣ ।
ଅଂଶୁମାନ ଆଜି ଯାଉଛି ଜଳି
ଉତ୍ତପ୍ତ ନିଆଁକୁ ଦେଉଛି ଭାଳି ।
ନଳିନୀଳ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ।
କେତେ ବଡ଼ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଆଗକୁ ଆଗକୁ
କେମିତି କଟିବ ଦିନ ।
ରାସ୍ତା ଘାଟ ସବୁ ଛିନ୍ନ ଛତର
ଚିହ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ଗଛଲତାର ।
ହେଲାଣି ଯେ ଛାରଖାର ।
ଦିନ କେଇଟାରେ ଆଖି ପଲକରେ
ଗାଁ ପାଲଟିଛି ସହର ।
ଚାରିଆଡେ ଖାଲି ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ
ଦିଶୁନି ଆଖିକୁ ମାଟିର ବାଟ ।
ବିଳରେ ଦିଶୁଛି ଘର
ବେଳଠାରୁ ସାବଧାନ ନ ହେଲେ
ଅମୃତ ବି ହେବ ଜହର ।
ବସନ୍ତ ହଜିଛି ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ
କୋଇଲି ଗାଉନି ଆମ୍ଭ କୁଞ୍ଜରେ ।
ଆମ୍ଭ ବଉଳ ଯାଉଛି ଝରି ।
ଜୀବନ ଜାଇଁବା ଅସମ୍ଭବ ହୁଏ
ବଞ୍ଚୁଥିବା ମରି ମରି ।
ଜଙ୍ଗଲ ହେଲାଣି କେବେଠୁ ପଦା
ଜୀବଜନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଘରଠୁ ବିଦା
ହେଲେଣି ସେ ଗାଁ ମୁହଁ ।
କଳକାରଖାନା ଗଢ଼ି ଏ ମଣିଷ ଜାତିଟା
ନେଉଛି ସେ ବାହା ବାହା ।

ଆସୁଛି ନିଶ୍ଚିତ ବିପଦ ବେଳ
ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବିଷମ କାଳ ।
ନେତ୍ର ଦେଖିବ କି ଦୃଶ୍ୟ ?
ଛଟପଟ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ମରିବେ
ଚାଲି ଯିବ ସବୁ ହସ ।

୧୨। ବିପଦ ଆସିଲା ନେଇ ଯିବା

ବୁଡ଼ି ଗଛ ନାଲିନ ବୋଲି
ବସିଛେ ବୁଢ଼ା ଉତୁର କୁଣେ ।
କେତେ ସୁନ୍ଦର ଶିତଳ ପବନ
ଦଉଥିଲା ସେ ଖରା ଦିନେ ।
ଗଛ ଥିଲା ତୋ ବନେ ଥିଲା
ମିଳୁଥିଲା ଭାଏ ଖଣେ ଛାଇ ।
ଛାଇ ଆମର ସପନ ହେଲା
ଦୁଖ ଆଏଲା ସତର ଧାଇଁ ।
ମାରି ଦେଲୁ ଆମେ ଗଛ ଖୁବ୍
ଉଦ୍ରିଗଲା ଭାଇ ଚେରେ ବସା ।
ଚେରେ ଚିମ୍ବୁଲ ବାୟୁ ଭାଲୁ
ନାଇ ଦିଶିବାରୁ ଆସୋ ହେତା ।
ରହତେ ବେଳେ ବାୟୁ ଭାଲୁ
ପରିବେଶ ସିନା ରକ୍ଷା ହେତା ।
ପାଗ ରାଗ ବଦଳି ଯାଉଛେ
ଖରା ବହୁଛେ ସହ ଗୁନା ।
କେନ୍ଦ୍ର ଆମର ସମିଆ କଟବା
ନେଇ ପଡ଼ୁଛେ ଆମକୁ ଜନା ।
ସତେ ଆମେ କଣା ହଉଛୁ
ଜାନି ଜାନି କରି ସବୁ କିଛି ।
ବିପଦ ଆସି ଜୀବନ ନେବା
ସମକୁ ଦେଖି ବାଛି ବାଛି ।

(ତପ୍ରିଆ, ଗୋଲାମୁଣ୍ଡା, କଳାହାଣ୍ଡି)

ସୂଚନା ପରିବାର (ଚେନ୍ନାଇ)

ଅନ-ଲାଇନ ଫେସବୁକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରକା

ଦ୍ଵାରଶ୍ରୟୀ
ପ୍ରଜ୍ଞା ଓ ପୁଲକର ନୂତନ ଇତ୍ୟାହାର

ମନକୁ ଆଗ ପାଏ

ଡକ୍ଟର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ କର

ସକାଳ ଆଶେ ନାଲି ସୁରୁଯ
ବୁଣି ପଡ଼ଇ ଖରା
ଖରା ପଡ଼ିଲେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
ଦିଶଇ ଆମ ଧରା । ୧ ।

ଆଷାଢ଼ ଆଶେ ମେଘ ବରଷା
ଆକାଶୁ ଝରେ ପାଣି
ପାଣି ଝରିଲେ ମନ ଖୁସିରେ
ନାଚେ ବେଙ୍ଗୁଲୀ ରାଣୀ । ୨ ।

ଶୀତଟା ଆଶେ ଶୀତଳ ବାଆ
ବହେ ସେ ଥିରିଥିରି
ଫୁଲୁଳା ଦେହେ ବୁଲିଲେ ଦେହ
ଲାଗଇ ଶୀରି ଶୀରି । ୩ ।

ଉଆଁସ ଆଶେ କଳା ଅନ୍ଧାର
ଆକାଶେ ଦିଶେ ତାରା
ଅନ୍ଧାର କୋଳେ ଧରଣୀ ଲୁଚେ
ଲୁଚନ୍ତି କାଉ ପାରା । ୪ ।

ଜହ୍ନଟା ଆଶେ ରୁପା କିରଣ
ଜୋଛନା ପଡେ ଝରି
ବଣ ପାହାଡ ସବୁ ତ ହସେ
ରୁପା ଆଲୁଅ ଧରି । ୫ ।

ବସନ୍ତ ଆଶେ ମଳୟ ବାଆ
ଦେହକୁ ସିଏ ହିତ
ଲୁଚି ଛପିକି ଗଛର ଡାଳେ
କୋଇଲି ଗାଏ ଗୀତ । ୬ ।

ଅଜା ଆଶନ୍ତି ଜିଲାପି ଗଜା
ଖୁସିରେ କୁନା ଖାଏ
ଖୁସିରେ ଥିଲେ ଯାହା ବି ହେଉ
ମନକୁ ଆଗ ପାଏ । ୭ ।

'ନିର୍ମାଲ୍ୟ', ନୂଆପଡ଼ା, ନୟାବଜାର, କଟକ-୪

ବିଷୁବ ବିଶେଷାଙ୍କ- ସୂଚନା ଧାରା - ୨୦୧୯

କାଳିଆ କହ୍ନେଇ ମାଟିଖୁଆ ହସ

ତ୍ରିଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ମାଟିକି ଅନେଇ ଆକାଶ ରହିଛି
ମାଟି ବି ଚାହିଁଛି ଆକାଶ ଆଡ଼େ
ଭିତରି କଥାଟି ଦୁହେଁ ଦେଖୁଛନ୍ତି
ତାରା ଫୁଲ ଖେଳ ଦୁଇଟି ନୀତି ॥୧॥

କୁଡ଼ିଆଟେ ନାହିଁ ଦୁନିଆଁରେ କାହିଁ
ଉପର ଆକାଶେ ତାରା ଉଠିନା
ମାଟି ଅଗଣାରେ ଛୁଆଟି ମୁହଁରେ
ମାଆ ଡାକ ପାଇଁ ମାଆ ଚାହେଁନା ॥୨॥

ମା ବାପ ଡାକ ହରି ନିଏ ଶୋକ
ନଥାଉ ପଛକେ ବକତେ ଦାନା
ମନ ଭୋକ ପାଇଁ ଦୁନିଆ ମରୁଛି
ଧନ ଦେଲେ ମାଆ ଡାକ ମିଳେନା ॥୩॥

ଦେଖିବାକୁ ଯଦି ଦୁନିଆରେ ଅଛି
ପଢ଼ିବାକୁ ଅଛି ଜୀବନ ପୋଥି
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅବା ପାଠାଗାର ଦୁହେଁ
ବାଳ ଚପଳତା ଜଗତ ନଥି ॥୪॥

ନଥି ଖୋଲିଦେଲେ ବାଳକ ସୁଭାଷ
ଅବଦୁଲ କାଲାମ ଗାନ୍ଧୀ ବି ଥିବେ
ବ୍ୟାସ ଶୁକଦେବ ବାଲ୍ମୀକି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଭଞ୍ଜ ରାଧାନାଥ ମେହେର ଥିବେ ॥୫॥

ଏଇମାନେ ଦିନେ ଭାବିଥିବେ ନିଶ୍ଚେ
ମିଛ କହି ଜିତି ଅଛନ୍ତି ଗଡ଼
ଖୋଜିଲେ ମିଳିବ ଲମ୍ବା ନାଲି ଦାଗ
ବାପା ଦାଦା ଭାଇ ଗୁରୁଙ୍କ ମାତ ॥୬॥

ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା ସାଜିଥିବେ
ଥାଇ ଜେଜେ ଅଜା ବଡ଼ ଲାଆଟ
ଶହେ ମିଛ ଜେଜୀ ନିତି କହୁଥିବେ
ନାତିଆ ମାଆଠୁ ନଖାଉ ଛାଟ ॥୭॥

ବିଶ୍ଵ ଦରବାର ବିସ୍ତାର ଲାଭିଛି
ସୁଲଭରେ ବହୁ ଦରବ ମିଳେ
କାଳିଆ କହ୍ନେଇ ମାଟିଖୁଆ ହସ
ମିଳେ ସାତ ଜନ୍ମ ତପସ୍ୟା ଫଳେ ॥୮॥

ଯୋଗାଯୋଗ - ୯୪୩୯୧୯୭୫୭୦

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଭାରି ଶୁଣିବା ପାଇଁକି
ମାଆର ସେ ମିଠା ଗାଳି
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ପୁଣି କରିବା ପାଇଁକି
ଭଉଣୀ ସାଥରେ କଳି ।

ଝଗଡ଼ା କରନ୍ତି ଭାଇର ସାଥରେ
କମ ବେଶି ଟିକେ ପାଇଁ
ମିଛରେ ମିଛରେ ବାପାଙ୍କ ଆଗରେ
ହୁଅନ୍ତି ମିଛେ ସକେଇ ।

ଆଜି ବି ମନରେ ସେହି ଇଚ୍ଛା ଅଛି
ଆକଟ କରନ୍ତେ ବାପା
ଦୁଷ୍ଟ ସାଙ୍ଗ ପୁଣି କମଳା ଖାଇକି
ଆଖିରେ ପକାନ୍ତେ ଚୋପା ।

କୋଳରେ ଶୁଆଇ ଜେଜେମା ମୋହର
କାନରୁ କାନ୍ଦନ୍ତା ଭୁଆଁ
ଗୁଡ଼ିଆ ବୋହୂଟି ବେପାର ଆଣିଲେ
କିଣି ଦେଉଥାନ୍ତା ମୁଆଁ ।

ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଜେଜେଙ୍କ ପାଖରୁ
ଶଳା ଡାକ ଶୁଣିବାକୁ
ତାଙ୍କ କାନ୍ଧେ ବସି ପୁଣି ଆଉ ଥରେ
ଯାନୀ ଯାତ୍ରା ବୁଲିବାକୁ ।

ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସ୍କୁଲ ଯିବା ପାଇଁ
ସାଙ୍ଗ ସାଥ ମେଳ ହୋଇ
ସାଙ୍ଗଙ୍କ ସାଥରେ ଖେଳିବାକୁ ଆଉ
କରିବାକୁ ଡିଆଁ ତେଜ୍ ।

ବରଷା ଆସିଲେ କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଚେ
ଅଗଣାରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ
ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ସାରି ମାଆର କାନିରେ
ମୁହଁ ଟିକେ ପୋଛିବାକୁ ।

ଗାଆଁ ପୋଖରୀରେ ବୁଡ଼ ମାରିବାକୁ
ଏବେ ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
କାଦୁଅ ପାଣିରେ ଘାଣ୍ଟି ହେବା ପାଇଁ
ଆଜି ବି ମନଟା ଚାହେଁ ।

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଭାରି ଚାନ୍ଦାର ଚକାକୁ
ଆଉଥରେ ଗଡ଼ାନ୍ତିକି
ଜୀବନରେ ପୁଣି ସେହି ପିଲାଦିନ
ଆଉ ଥରେ ଆସନ୍ତା କି ? III

ସୁନ୍ଦରପୁର, ଉତ୍ତରକୁଳ

ହାଟ୍, ପ୍ରୀତିପୁର, ଯାଜପୁର-୭୫୫୦୧୩

ରାସ୍ତା

ଡକ୍ଟର ଦିଗରାଜ ବ୍ରହ୍ମା

ଯେଉଁ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିଲି ଦିନେ
ସେଠି ତ ନିର୍ଜନତା ନ ଥିଲା
ପ୍ରାଣ ଥିଲା, ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ବି ଥିଲା।

ଆଜି ସେ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିଗଲେ ଥରେ
ଏମିତି କାହିଁକି ଲାଗେ !
ଯେମିତି ମୁଁ ଶୂନ୍ୟତା ମଧ୍ୟରେ
ଏକ ମହାଶୂନ୍ୟ
କେଉଁ ଏକ ଅନାଦି କାଳରୁ
ଯା'ର ଛିତି ନାହିଁ, ବିଲୟ ବି ନାହିଁ ।

ସେ ରାସ୍ତାରେ ଏ ପାଖ ସେ ପାଖ
ଚାହିଁଲେ ବି
କାହାକୁ ମୁଁ ଦେଖେ ନାହିଁ
କେହି ବି ମୋତେ ଥରେ
ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପଚାରିନି ନାହିଁ,
କେମିତି ତୁ ଅଛୁ ?
କ'ଣ ତୋର ପାଠ ପଢ଼ା
ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଚାଲିଛି ତ !
ଆଉ କଲେଜର
ହାଲ ଚାଲ କ'ଣ ? "

ସେ ରାସ୍ତା ମୋର ସେମିତି ଅଛି
ମୋତେ କେହି ଚିହ୍ନିନି, ଜାଣିନି
ଏମିତି ମୋର କେହି ବି ନାହାନ୍ତି
ଯାହାକୁ ମୁଁ ମଥା ମୋର ନତ କରି
ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ।

ଆଉ
ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର
ଆଶୀର୍ବାଦରେ
ମୋର ମନ ପ୍ରାଣ ଭରି ଦେଇଥାନ୍ତେ
ମୁଁ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥାନ୍ତି,
ସେମାନଙ୍କ
ଆତ୍ମୀୟତାର ଅପୂର୍ବ ମହକେ ।

ସେ ରାସ୍ତା ସେମିତି ଥାଉ
ମୋତେ କେହି ଚିହ୍ନିବ ବା ନ ଚିହ୍ନିବ
ଅନେକ ଆସନ୍ତୁ, ସେମିତି ଯାଆନ୍ତୁ
ମୁଁ ବି ହସି ହସି ଚାଲିଯାଏ
ସେହି ଅସରନ୍ତି ରାସ୍ତାରେ
ଯେଉଁ ପଥେ ସେମାନେ ବି ଚାଲୁଥିଲେ
ଆଜି ମୁଁ ବି ଚାଲୁଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୫୧୦୨୪

ପ୍ରକୃତିର ଜୀବନ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମାଦଳା

ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ସନ୍ତୁଳନ ଯେଣୁ ନାହିଁ
ନିଜ ହାତେ ଜାଣି ଛେଦିଛୁ ଆମର ପାଦ,
ଭାଗ୍ୟ ଦୋଷ କହି ତ୍ରାହି କି ପାଇବୁ କାହିଁ
ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବଳେ ଘାରେ ସିନା ଅବସାଦ ।

କିଏ ସେ ରୋଦଇ ଦୂର ଦିଗନ୍ତର ତଳେ
ଆକୂଳତା ଭରା ଭାବନାରେ କିବା ମଜି,
ପ୍ରବୋଧୁବା ଆସ ପରାଣ ଆବେଗ ବଳେ
ସପନ ଆମର କେବେଠୁ ଯାଇଛି ହଜି ।

ଖୋଜିଲେ ଅତୀତ ମିଳିବ କି ଏହି କାଳେ
ସ୍ଵପ୍ନ ନୁହେଁ ସେ'ତ ଅନ୍ତରେ ଫୁଟିଲା ଫୁଲ,
ବାସୁଥିଲା ତାର ଜୀଅନ୍ତା ଶାଗୁଆ ତାଳେ
ଦିଶେ ଏବେ ଦେଖ ଭୀଷଣ ଅନଳ ଝୁଲ ।

କିଏ ସେ ଲୋଲୁପ ବଳାଇଛି ସ୍ଵାର୍ଥ କାମ
କେଉଁ ପିଣ୍ଡାଚିନୀ ହାତରେ ପଡ଼ିଲା ଝରି,
ଗଳାଇ ଲୋତକ ନିରୀହ ନେତ୍ରରୁ ଆମ
ତାର ଅନ୍ଵେଷଣେ ଆୟୁଷ ବି ଗଲା ସରି ।

ସାକାର ସପନ ପାଇଁ ଭାବନାରେ ଭାରି
ତାତନା ଯାତନା ଶୋଷଣରେ ମର୍ମାହତ,
ହୋଇ କରିଥିଲୁ ଅଲଙ୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାଚୀର ପାରି
ଯତନେ ଯାହାର ହେଲୁ ଏବେ ପରାହତ ।

ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଦେଖ ଆହ୍ୱାନ ଆସଇ ପୂରି
ଫାଟେ କି ଅନ୍ତର ସୁଦୂର ମେଦିନୀ ତଳୁ ,
ଜାଗେ କି ଚେତନା ଅନିଳ ବଳୟେ ଘୁରି
ପ୍ରବଞ୍ଚକ ଯେତେ ପରମାର୍ଥ କଲେ ତଳୁ ।

ମାନବତା ହିତେ ଆସରେ ସନ୍ତାନ ବୀର
ଅଧୋଗତି ବାରି ଓଗାଳି ରଖ ହେ ପଥ,
ଦୁଃଖରେ ମେଦିନୀ ହୃଦୟ ବୁହାଏ ନୀର
ସବୁଜିମା ବଳେ ଫେରାଅ ଜୀବନ ପଥ ।

ଘର ନଂ - ଏଫ୍ / ୧୩ , ସେକ୍ଟର - ୪

ରାଉରକେଲା - ୭୬୯୦୦୨

ଦୂରଭାଷ - ୭୯୭୮ ୧୯୨୨୨୭

ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବାର (ଚେନ୍ନାଇ)

ଅନ-ଲାଇନ ଫେସବୁକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର

ଦ୍ଵାରଶ୍ରୀ
ପ୍ରଜ୍ଞା ଓ ପୁଲକର ନୂତନ ଇତ୍ୟାହାର

ମା'ଙ୍କ ବଗିଚା

ମନୋରମା ମିଶ୍ର

ସହରରେ ବାପା ତୋଳିଲେ ଘର
ରୋଷେଇ ଘରଟା କଡ଼ରେ ତା'ର ।

ବଗିଚାଟି ସେହି ଘରକୁ ଲାଗି
ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ମା' ଯତନେ ଜଗି ।

ସମୟ କାତି ସେ କାମରୁ ତାଙ୍କ
ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି ଗଛ ଅନେକ ।

ଫୁଲଗଛ ପୋତି ଯେଉଁଠି ସେଠି
ତୋଳି ଆଣୁଛନ୍ତି ଫୁଲ ଏକାଠି ।

କାକୁଡ଼ି କଖାରୁ ଜହ୍ନି ଓ ପୋଇ
ତାରବାଡେ ଦେଇଛନ୍ତି ମଡ଼େଇ ।

ଭେଣ୍ଟି ବାଇଗଣ ଟମାଟ ଗଛ
ଅଳପ ଲାଗିଛି ପଛକୁ ପଛ ।

ଛନ ଛନ ହୋଇ ବଢ଼ିଛି ଶାଗ
ଲଗା ହୋଇଥିଲା ସବୁଠୁ ଆଗ ।

କଲରା ମଞ୍ଜିକୁ ପୋତି ସେ କେବେ
ବଢ଼ାଇଥିଲେ ଯେ ଫଳୁଛି ଏବେ ।

ଲଙ୍କା ଗଛ ଦେଖୁ ଲାଗୁଛି ଖୁସି
ଛୋଟିଆ ଗଛରେ ଫଳିଛି ବେଶୀ ।

ଗଣି ଗଣି ମା' ତୋଳନ୍ତି ଲଙ୍କା
ସତେ କି ଗଛରେ ଫଳିଛି ଟଙ୍କା ।

ପୋଦିନା ଧନିଆ ଲାଗିଛି କେତେ
ଭୃଷଙ୍ଗ ପତର ଯାହାକୁ ଯେତେ ।

ପରିବା ହେଉଛି କିଣା ଆମର
ତଥାପି ବଗିଚା ଭାରି କାମର ।

ନୀଳାଦ୍ରି ବିହାର , ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବିଷୁବ ବିଶେଷାଙ୍କ- ସୂକ୍ଷ୍ମ ଧାରା - ୨୦୧୯

ମହା ବିଷୁବ

ସୁଷମା ପରିଜା

କ୍ରମେ ମଧୁମାସ ହୋଇଲା ଶେଷ

ଗ୍ରୀଷମ ହୋଇଲା ଆସି ପ୍ରବେଶ

ବଢ଼ିଲା ଅରୁଣ କିରଣ ଜାଳ

ତୃଷାତୁର ହେଲେ ଜୀବ ସକଳ । ୧ ।

ପଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ରୁ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ

ଚଢ଼ିଲା ମୂଳରେ ଠେକି ବସିବ

ଛତୁଆ ସାଥରେ ପଣା ର ଭୋଗ

ଦଣ୍ଡୁଆ ଉପାସେ ଝାମୁ ଚାଲିବ । ୨ ।

ନବ ପଲ୍ଲବିତ ବୃକ୍ଷ ସମ୍ଭାର

ଝାଉଁଳି ପତଙ୍ଗ ନସହି କର

ଚିକ୍ ଚିକ୍ କରି ବାଜୁଛି ଖରା

ବାଟୋଇ ଖୋଜନ୍ତି ବୃକ୍ଷ ଆସରା । ୨ ।

ଚୈତ୍ର ମାସେ ଯେତେ ମଙ୍ଗଳବାର

ମାଆ ଚାରିଶୀ କ ଓଷା ଟି ସାର୍

ଓଷା କରିଥାନ୍ତି ମାଆ ମାଉସୀ

ପରିବାର ପାଇଁ ହିତ ମନାସି । ୩ ।

ଖରା ତେଜ ବାଜି ଉଡ଼ଇ ହଂସା

ମନ ଖୋଜିଲାଣି ପଖାଳ କଂସା

ଆଳୁ ଭରତା କୁ ପୋଟଳ ଭଜା

ଶାଗ ବଢ଼ିତୁରା ଲାଗଇ ମଜା । ୩ ।

ସିନ୍ଦୂର ମନ୍ଦାର ହଳଦୀ ଦେଇ

ଦାଣ୍ଡ ରେ ସଜାଡ଼ି ଥାନ୍ତି ପଛେଇ

ଶଙ୍ଖ ହୁଳହୁଳି ଧ୍ବନି କରନ୍ତି

ପଛେଇ ଗାତରେ ପଣା ଭାଳନ୍ତି । ୪ ।

ଆମ୍ବ ତଟଣୀ କୁ ମାଛ ବେସର

ତାମ୍ରତା ଶୁଖୁଆ କୋଳି ଆଚାର

ବସାଦହି ତୁଲେ ଧାନୁଆଁ ଲଙ୍କା

ଧନିଆପତ୍ରକୁ ତହିଁରେ ପକା । ୪ ।

ନୂଆ ପାଞ୍ଜି ଏଠୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ

ହେବ ପୁଣି କେତେ କେତେ ଉତ୍ସବ

ବିଷୁବ ମିଳନ ଠାଆ ଠାଆରେ

ପାଳନ କରିବେ ଲୋକେ ଗାଆଁରେ । ୫ ।

ଖରାତେଜ କାଟି ମନ ଶୀତଳ

ପେଟ ଥଣ୍ଡା କରି ଶୁଖାଏ ଝାଳ

ଅଂଶୁରାତ ଲାଗି ଅଟେ ଔଷଧ

ଆକାଶ ରୁ ଡାକି ଆଣଇ ନିଦ । ୫ ।

ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି କରିବେ ଚର୍ଚ୍ଚା

ମାତୃଭାଷା ମୁଣ୍ଡ କରିବେ ଉଜା

ସଭା ସମିତିରେ ଭାଷଣ ଶୁଣି

ମନେମନେ ତା'କୁ ରଖିବା ଗୁଣି । ୧୦ ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ରେ କଥା କହିବା

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ରେ ଲେଖା ଲେଖିବା

ଓଡ଼ିଶା ମାଟିର ଆମେ ସନ୍ତାନ

ରଖିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ର ମାନ । ୧୧ ।

ନଆବଳାର -କବିକା

ଜେଜେମା ଓ ହଳଦୀ କାଠୁଆ

ବାଉରୀବନ୍ଧୁ ଲେଙ୍କା

ମନେପଡେ ପିଲା ବେଳ ,
ଜେଜେ-ମାଆଙ୍କର ହଳଦୀ କାଠୁଆ
ସାଙ୍ଗକୁ ନଡିଆ ତେଲ ॥

ଖରାଦିନେ -

ଯେବେ ହୋଇଯାଏ ସଞ୍ଜବେଳ,
ଅଗଣାରେ ଖଣ୍ଡେ ମସିଣା ବିଛାଇ
ଆମେ ସବୁ ଯେତେ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ
ବସୁ ହୋଇ ଏକମେଳ ॥

ଜେଜେମା ଆସି କହନ୍ତି
ଏ...କି ଗରମ ଗୁଳୁ ଗୁଳି ?
ଛୁଆ ଗୁଡାକ ମୋ ପଡିଯାଇଛନ୍ତି ଝାଉଁଳି ॥

ନଡିଆ ତେଲକୁ ହଳଦୀରେ ଦେଇ ଭାଳି,
ଗୋଳାଗୋଳି କରି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ
ଦେହରେ ଦିଅନ୍ତି ବୋଳି ॥

ସୁଖଗଲା ପରେ ଦେହ ଗୋଡ ହାତ ଘଷି,
ଛଡାଇ ଦିଅନ୍ତି ମଳୁକୁଟି ସବୁ
ପିଠିକୁ ଆମ ଆଉଁଷି ॥

ଥଣ୍ଡା ଲାଗେ ଆମ ଦେହ,
ଖାଇ ପିଇ ଆମେ ଗଡିଯାଉ ସେଠି
ନଥାଏ ମଶାଙ୍କ ଭୟ ॥

ସମୟ ଯାଇଛି ବିତି -

ସଂଖ୍ୟାରେ କମ୍ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ଆଜି ଅଛନ୍ତି ନାତୁଣୀ ନାତି,
ହେଲେ ଭାଗ୍ୟର ଏ ବିଡମ୍ବନା
ଜେଜେ ମାଆ ତାଙ୍କ ପାଖରେ
ରହୁ ନାହାନ୍ତି ॥

ଆଜି ହଳଦି କାଠୁଆ ସ୍ବପ୍ନ
ହଳଦୀ ତେଲକୁ କିଏ ପଚାରୁଛି
ଆଧୁନିକ ପ୍ରସାଧନ ॥

ଆଉ ନାହିଁ ସେ ଘର ଅଗଣା
ନାହିଁ ଆଉ ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ମଜ୍ଜା
ନାହିଁ ସେ ସପ ମସିଣା ॥

ଭୁବନେଶ୍ୱର

କବି ଅତ୍ୟୁତ କୁମାର ରଥ ଙ୍କ ଦୁଇଟି କବିତା :

ମୋ ଲିଶ୍ଵର

ଏ ନିଶ୍ଵର ଶରୀରରେ ତୁମେ ନାହିଁ
ଏ ପଥର ମନ୍ଦିରରେ ତୁମେ ନାହିଁ
କାଷ୍ଠ ପାଷାଣ ରେ ତୁମେ ନାହିଁ
କଷ୍ଟ କଷ୍ଟରେ ତୁମେ ନାହିଁ....

କିନ୍ତୁ

ମୋ ହୃଦୟ, ମନ, ଚେତନାରେ
ମୋ ଆଖିର ଲୁହ, ବେଦନାରେ
ଫୁଲ ରେ, ପରାଗରେ
ପ୍ରୀତି ରେ, ସରାଗରେ
ପ୍ରୀତ୍ୟ ରେ, ପ୍ରଭାତରେ
ସୁଷ୍ଠ ରେ, ଜାଗ୍ରତ ରେ
ଭାବ ଅଭାବରେ
ସବୁ ସ୍ଵଭାବ ରେ,

କମ୍ପନରେ

ସ୍ଵପ୍ନରେ,
ଅର୍ଜନୀ ରେ
ମୂର୍ଚ୍ଛନା ରେ...

ସୌଖ୍ୟ ରେ

ମୋକ୍ଷ ରେ,
ପ୍ରାଣରେ
ନିର୍ବାଣ ରେ ...

ସ୍ଵୟନ ରେ, ବନ୍ଦନ ରେ

ନିଶ୍ଵାସ ରେ, ବିଶ୍ଵାସ ରେ

କେବଳ ତୁମେ, ତୁମେ ଓ ତୁମେ ॥

ଆଜି ଭାରି ଲଜ୍ଜା ହେଉଛି

କାନ୍ଦିବାକୁ

ଆଜି ଭାରି ଲଜ୍ଜା ହେଉଛି ଥରେ

ମନଭରି କାନ୍ଦିବାକୁ,
ଅସୂର୍ଯ୍ୟପଣ୍ୟା ମୋ ଲୁହ ଆଖିର ଏରୁଣ୍ଡି ଡେଇଁ
ବହିଯିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେଇ ଅଟଳ
ଚାରି ଆଖିପତା ର ବେଳାଭୂମି ପିଇ ଯିବାପାଇଁ
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଯେତେ ଲୁଣି ଜଳ,
ମେଘ ମେଦୁର ମନ ଆଜି ପ୍ରଗଳ୍ଭା
ଉସର ଭୂଇଁ ରେ ସିଞ୍ଚିବାକୁ

ଆଜି ଭାରି ଲଜ୍ଜା ହେଉଛି ଥରେ

ମନଭରି ବଞ୍ଚିବାକୁ

ମୋ ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ ଥାଆନ୍ତା କି

ଇପ୍‌ସିତ ତୁମ ସ୍ନିଗ୍ଧ କୋଳ
ପ୍ରୀତିସିନ୍ଧୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ସବୁ ଛୁଇଁ ଯାଉଥାନ୍ତେ
ମୋ ବେଦନାନ୍ତ ମସ୍ତକ କପୋଳ,
କୋହଭରା ହୃଦ୍ ସନ୍ଦନ୍ତ ଚାହେଁ ଥରେ
ଲୁହ ଶିକୁଳୀରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ

ଆଜି ଭାରି ଲଜ୍ଜା ହେଉଛି ଥରେ

ମନଭରି କାନ୍ଦିବାକୁ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ,ଓଡ଼ିଶା

ନାରୀକବି ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ତ୍ରିପାଠୀ କବିତା ସମ୍ଭାର

ନୀଳ ତୃଷ୍ଣା

ନୀଳ ତୃଷ୍ଣା,
ଥରଟିଏ ଖୋଲିଦିଅ
ନିର୍ବାସିତ ସେଇ ପ୍ରୀତି-ପକ୍ଷୀ ଚିକୁ
ଦେଖାଇବ ସିଏ ତାର
ହୃଦୟ ର ଗାଡ଼ ପ୍ରେମ
ଭୁଲିଯାଇ ଯେତେ ପୀଡ଼ା
ତା ଦୁଇ ପାଦର ।

ନୀଳତୃଷ୍ଣା,
ଥରଟିଏ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଇଯାଅ
ପ୍ରତୀକ୍ଷା ର ସମୟରେ ଥିବା
ସେହି ଗୋଧୂଳି ବେଳାକୁ,
ଏକ ସଂଯତ ନଦୀର ତୃଷ୍ଣା ରେ
ଗ୍ରସ୍ତି ସବୁ ଖୋଲି ଯିବ
ଶୋଷିବାକୁ ଯେତେ ସବୁ କଳା-ଛାଇ
ତା ପ୍ରୀତିନ ଆବେଗର ।

ପକ୍ଷୀ

ବିଚିତ୍ର ଏ ପକ୍ଷୀ!
ମନ ସିନା ବୁଝିଯାଏ,
ପକ୍ଷୀ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ
ଉଡ଼ାଣ ରେ ତାର ।
ତା' ଅନ୍ତର ଆଭିଜାତ୍ୟ ସହ
ଉପଭୋଗ କରେ ସିଏ
ଆୟତ୍ତ ରେ ଥିବା ତାର
ଆକାଶ ର ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ସବୁକୁ ।

ପୁରୀ ,ଓଡ଼ିଶା

ମନ

ଅନ୍ଧାର ର ଆବର୍ତ୍ତ ରୁ
ଖୋଜି ଖୋଜି ବାଟ ଟିଏ
ବାଟ ହୁଡି ଯାଏ ମନ,
ଜର୍ଜରିତ ହୁଏ କେବେ
ଭିନ୍ନ ଏକ ଅଭାବ-ବୋଧର
ବାସ୍ତବିତ୍ୱ ଚେତନାରେ ।
ଅଭୂତ ଏ ମନ !
କେତେବେଳେ ବୁଝିଯାଏ
ହସ କାନ୍ଦ ଆପଣାଇ
ସହିଯାଏ ଅନ୍ଧାର ର
ମାୟା ଅଞ୍ଜନକୁ,
ଖୋଲିବାକୁ ରହସ୍ୟଟି
ତା' ଅଲିଖିତ ଚୁକ୍ତି ର ।

ବ୍ୟାପ୍ତି

ତୁମ ଦୁଇ ଆଖି ପତାତଳେ
ବୁଣିଦେବି ବୀଜ ପ୍ରୀତି ରଙ୍ଗଶୀର
ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇ ତାହା
ସ୍ମରଣ କରାଉଥିବ ତୁମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କୁ
ତୁମର ପ୍ରତିଟି କ୍ରନ୍ଦନ ସମୟରେ ।
ଭାବନାର ସେ ବିଶାଳ ନାଟ ମଣ୍ଡପ ରେ
ବିଚରଣ କରୁକରୁ ମୁଁ
ଅଦୃଶ୍ୟ ପକ୍ଷୀଟିଏ ହୋଇ
ଲୁଚାଇ ରଖିବି ତୁମକୁ ମୋ ପକ୍ଷରାଜି ତଳେ ।
ବ୍ୟାପିଯିବି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ,
ସୁପ୍ତ ପ୍ରେମ ବ୍ୟକ୍ତ କରି
ବିଚ୍ଛୁରିତ ହୋଇଯିବି
ଏକ ଅଭିନ ଚେତନାର ବିଭୋରତା ସହ ।

ମୋ ଝିଅ

ବୀଣାପାଣି ରାଏଗୁରୁ

ମୋ ଝିଅ ମୋ ଆତ୍ମା ର ପ୍ରସ୍ତୁତ,
ମୋ ପ୍ରୀତି ର ଫୁଲଦାନୀ ରେ ସଜଫୁଟା ଫୁଲ,
ସୃଜନ ମୁଖରା ମାଟିର ଗର୍ଭରେ,
ଅଭିନବ ପୃଥିବୀ ଟିଏ ।
ଶତାବ୍ଦୀ ର ସ୍ବପ୍ନ ନେଇ,
ମୋ ନିଃଶ୍ଵାସ ରେ ବିଶ୍ଵାସ ହୋଇ,
ସେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ବାସ୍ତବ୍ୟ ନଈରେ
ପହଞ୍ଚିଯାଏ,
ମୁଁ ପାଲଟିଯାଏ ବେଦଗର୍ଭା ସିନ୍ଧୁ ରେ,
ମୋତିଗର୍ଭା ଶାମୁକାଟିଏ ।।

ସେ ଆସେ,
ମୋ ଜୀବନ ଅଭିଧାନ ରେ ,
ଶବ୍ଦ ସବୁକୁ ସାଉଁଟେ,
ଅର୍ଥମୟ କରେ ମୋ ପୃଥିବୀକୁ ।
ମୋ ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତ କୁ,
ଏକାଠି କରେ,
ମହ ମହ ହୋଇଉଠେ ମୋ ମୁହୂର୍ତ୍ତ,
ପ୍ରସରିଯାଏ ମୋ ବିଶ୍ଵାସ ,
ମାଟିରୁ ମହାକାଶ ଯାଏ ।।

ସେ କାହାପରି ନୁହେଁ
ସେ ଏକା ତା ପରି,
ବେଳେ ମୁଁ ନଥିବି, ସେ ଥିବି,
ମୋ ଆତ୍ମସ୍ପର୍ଶ ସବୁ ତା ଆତ୍ମସ୍ପର୍ଶ ରେ ଜୁଡୁଥିବେ,
ମୋ ସ୍ବପ୍ନସବୁ ତା ଆଖିରେ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଉଠୁଥିବେ,
ଯେତେ ସବୁ ମୋର ଆଶା ଅଭିଳାଷା,
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଯିବେ ତା ମନରେ,
କାହିଁକି ନା ସେ ମୋ ଝିଅ ।।

ତରିତୋ, କିଶୋର ନଗର, କଟକ

ସେ ମୋ ମା'

ସଂଘମିତ୍ରା ରାଏଗୁରୁ

କିଏ ଯଦି ପତାରେ କେବେ
ଭଲପାଇବାର ସଂଜ୍ଞା
ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ମମତାର
ଶେଷହୀନ ଭାଷା
ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ
ଜୀବନ୍ତ ଇଶ୍ଵରୀଙ୍କର
ଅସଲି ଠିକଣା,
ଯେଉଁଠି ମୃତ୍ୟୁ ବି ଥରେ
ହୁଏ ବାଟ ବଣା

ଏତିକି କହିବି
ଯିଏ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ
ମଥାତଳ ତକିଆ ସଜାଏ
ବାଜିବାକୁ ଓଠେ ମୋର
ଖାଣ୍ଟି ହସ ଖୁସ

ଯା'ର ହୃଦୟରେ
ଏକାକାର ମାଟି ଓ ଆକାଶ
ପଣତରେ ଏତେ ବଡ଼ ଦୁନିଆଟା
ପାଲଟଇ ଛୋଟ

ସେ ମା'
ନିରୋଳା ପ୍ରେମର ପରିଭାଷା
ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ମନ ତା'ର
ପାଇବା ନପାଇବା ଠୁଁ
ବହୁତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ
ନଥାଏ ସେଥିରେ
ଚିମୁଟେ ଲାଳସା

ରାଏପୁର, ଛତିଶଗଡ଼